

Міністерство освіти і науки України
Національне агентство України з питань державної служби
Івано-Франківська обласна державна адміністрація
Івано-Франківська обласна рада
Івано-Франківська міська рада
Національна Академія педагогічних наук України
Товариство «Знання» України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Факультет права та адміністрації Ягеллонського університету (Краків, Республіка Польща)
Гданський університет (Гданськ, Республіка Польща)
Гданська Вища школа в Гданську (Гданськ, Республіка Польща)
Факультет європейських студій Університету Бабеша-Бойяї (Клуж Напока, Румунія)
Вища школа права і адміністрації (Жешув, Республіка Польща)
Каунаський технологічний університет (Каунас, Литовська Республіка)
Кієво-Могилянська школа врядування імені Андрія Мелешевича
Національного університету «Кієво-Могилянська академія»
Інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету
«Львівська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Вища школа публічного управління

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ: ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПОСТУП

*Збірник матеріалів
I-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції
за міжнародною участю*

31 травня 2024 р.

Івано-Франківськ
2024

ISBN 978-966-428-941-9

УДК 35

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу
(протокол № 07/665 від 17 червня 2024 р.)*

**Публічне управління та адміністрування в Україні:
євроінтеграційний поступ** : матеріали Всеукраїнської науково-практичної
конференції за міжнародною участю (Івано-Франківськ, 31 травня 2024 р.);
за наук. ред. проф. І. І. Чудика, Д. І. Дзвінчука, І. П. Лопушинського; упоряд.
Л. С. Мосора. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2024. 922 с.

У збірнику розміщено матеріали доповідей учасників І-ї
Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю
«Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний
поступ».

Під час дискусій та обміну досвідом обговорено підвищення
ефективності публічного управління з урахуванням європейського досвіду
та дії воєнного стану в Україні; питання оптимізації діяльності органів влади
на державному, регіональному та місцевому рівнях; проблеми та
напрацьовано рекомендації щодо розвитку компетентності публічних
службовців; розвиток лідерства в публічному управлінні, підготовка та
підвищення кваліфікації кадрів державної служби та служби в органах
місцевого самоврядування.

Матеріали конференції будуть корисними для фахівців у сфері
публічного управління, працівників органів державної влади та органів
місцевого самоврядування, науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти,
а також усіх, хто цікавиться особливостями публічного управління та
адміністрування в умовах війни і в повоєнний період.

*Матеріали друкуються мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів
відповідають автори.*

© Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу, 2024.

Аліна НАДЕЖДЕНКО,
кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Маріупольського державного університету,
м. Київ, Україна

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

На сьогодні в умовах героїчного протистояння Українського народу проти збройної агресії російської федерації особливого сенсу набуло питання не тільки усвідомлення українцями своєї національної та громадянської ідентичності, що багато років подавлялася та «розмивалася», а й її утвердження. Формування української національної та громадянської ідентичності є першочерговим завданням нашої держави.

Сьогодні правову основу державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності становлять Конституція України, закони України «Про національну безпеку України», «Про освіту», «Про закордонних українців», «Про волонтерську діяльність», «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті», «Про основи національного спротиву», інші нормативно-правові акти України, міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Своєю чергою, мету, завдання, принципи, напрямки, особливості формування та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності як складника забезпечення національної безпеки України, гарантії участі громадян України, закордонних українців, громадських об'єднань та інших інститутів громадянського суспільства в її реалізації, повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування у цій сфері визначає Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності», що був ухвалений 13 грудня 2022 року № 2834-IX (далі Закон) [4].

Серед основних положень Закону, зокрема [1]:

– визначення понять, таких як «українська національна ідентичність», «громадянська ідентичність», «військово-патріотичне

виховання», «громадянсько-патріотичне виховання», «громадянська освіта» та «громадянські компетентності»;

– установа державної політики щодо утвердження української національної та громадянської ідентичності, її стандартів, цілей, завдань, пріоритетів та принципів;

– визначення складників цієї державної політики, таких як національно-патріотичне виховання, військово-патріотичне виховання та громадянська освіта;

– окреслення повноважень суб'єктів відносин у сфері утвердження ідентичності, уключаючи органи державної влади, органи місцевого самоврядування, сил безпеки та оборони, заклади освіти, культури, спорту, фахівців та волонтерів, інститути громадянського суспільства;

– визначення статусу центрального органу виконавчої влади, що відповідає за формування та реалізацію цієї державної політики, яким є Національна комісія з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності, та встановлення його засад, діяльності та повноважень;

– підтвердження активної ролі громадян, громадських об'єднань, благодійних організацій, професійних і творчих спілок, органів самоорганізації населення та засобів масової інформації в реалізації державної політики;

– регулювання фінансового та науково-методичного забезпечення для реалізації цієї політики.

З метою реалізації Закону України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української громадянської ідентичності» постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2023 року схвалено Стратегію утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації впродовж 2023 – 2025 роках [8] (далі Стратегія), яку розроблено відповідно до таких нормативно-правових актів:

- законів України: «Про національну безпеку України», «Про освіту», «Про основи національного спротиву», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про закордонних українців», «Про волонтерську діяльність», «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», «Про

засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 – 1945 років»;

- Постанови Верховної Ради України від 12 травня 2015 року № 373-VIII «Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді» [2],

- Указів Президента України: від 27 вересня 2021 року № 487 «Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021 – 2026 роки» [3], від 28 грудня 2021 року № 685 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки» [5];

- Розпоряджень Кабінету Міністрів України: від 3 жовтня 2018 року № 710 «Про схвалення Концепції розвитку громадянської освіти в Україні» [6], від 17 липня 2019 року № 596 «Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава» та інших нормативно-правових актів [7].

Зауважимо, що Стратегія визначає пріоритетні напрямки роботи у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, а також стратегічні цілі та завдання для їх досягнення. Вона спрямована на комплексне вирішення питань, пов'язаних з організацією та координацією інформаційно-просвітницької діяльності, а також формуванням системи кадрового забезпечення в цій сфері. Крім того, Стратегія передбачає розвиток інфраструктури та співпрацю органів державної влади та органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства для утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Отже, ухвалення Закону [4] та Стратегії [8] «сприятиме консолідації Українського народу, утвердженню національних цінностей, ідей демократії, верховенства права, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, зміцненню громадянського суспільства, укріпленню національної безпеки та оборони держави, реалізації захисту прав та свобод людини та громадянина, відповідальному відношенню громадян до своїх громадянських обов'язків, їх активній участі у суспільному житті, а також усвідомленню того, що носієм суверенітету та єдиним джерелом влади в Україні є Український народ, який разом та в особі кожного громадянина відповідальний за майбутнє України».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Парламент ухвалив Закон про утвердження української національної ідентичності. URL:https://lb.ua/news/2022/12/13/539002_parlament_uhvaliv_zakon_pro.html (дата звернення 20.05.2024).
2. Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді: Постанова Верховної Ради України від 12 травня 2015 року № 373-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/373-19#Text> (дата звернення 21.05.2024).
3. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021 – 2026 роки : Указ Президента України від 7 вересня 2021 року № 487/2021. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text> (дата звернення 21.05.2024).
4. Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності: Закон України від 13 грудня 2022 року № 2834-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text> (дата звернення: 15.05.2024).
5. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки»: Указ Президента України від 28 грудня 2021 року № 685/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text> (дата звернення 22.05.2024).
6. Про схвалення Концепції розвитку громадянської освіти в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 року № 710-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text> (дата звернення 22.05.2024).
7. Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава» та інших нормативно-правових актів: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 року № 596-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/596-2019-%D1%80#Text>. (дата звернення 22.05.2024).
8. Про схвалення Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023 – 2025 роках: постанова Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2023 року № 1322. URL: <http://surl.li/uivhd> (дата звернення 20.05.2024).